

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ภาวะผู้นำของอัยการจังหวัด

ผู้เขียน

นายปรีชา เชื้อพลากิจ

ปริญญา

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.จันทนา สุทธิจारी

บทคัดย่อ

งานวิจัยการค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง “ภาวะผู้นำของอัยการจังหวัด” มีวัตถุประสงค์ 3 ประการด้วยกัน คือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการใช้ภาวะผู้นำใน 3 รูปแบบ ได้แก่ แบบปรับเปลี่ยน แบบแลกเปลี่ยนและแบบลอยตัว ของอัยการจังหวัด 2) เพื่อศึกษาว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในตำแหน่งอัยการจังหวัด และประสบการณ์จากการเข้ารับการฝึกอบรมภาวะผู้นำ มีผลต่อรูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอัยการจังหวัดหรือไม่ และ 3) เพื่อนำเสนอผลการวิจัยให้กับ สำนักงานอัยการสูงสุดใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมภาวะผู้นำ ให้กับบุคลากรในสังกัด

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ข้าราชการอัยการที่ดำรงตำแหน่งอัยการจังหวัดทั่วประเทศ และผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งอัยการจังหวัดและปัจจุบันยังคงรับราชการในสำนักงานอัยการสูงสุดรวม 482 คน ใช้เทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 220 คน ได้รับแบบสอบถามกลับร้อยละ 82.73 (182 ฉบับ) หลังจากนั้นได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติสำหรับสังคมศาสตร์ ในการประมวลผล โดย 1) ใช้ค่าเฉลี่ยในการวัดรูปแบบภาวะผู้นำของอัยการจังหวัด 2) ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน ในการวัดความแตกต่างของรูปแบบการใช้ภาวะผู้นำของอัยการจังหวัด และ 3) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพกับ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากแบบสอบถามปลายเปิด

แบบสำรวจ ที่ใช้จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว และ แบบวัดรูปแบบภาวะผู้นำ 3 ประเภท ได้แก่ ภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยน ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน และ ภาวะผู้นำแบบลอยตัว

ผลการศึกษาพบลักษณะเด่นของอัยการจังหวัดดังนี้ ทุกคนมีอายุมากกว่า 40 ปี ส่วนใหญ่เป็นชาย และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีบุคคลที่ยึดเป็นตัวอย่าง แต่ไม่มีที่ปรึกษาในการ

บริหารงาน และถึงแม้จะพบว่าอัยการจังหวัดส่วนใหญ่เคยเข้ารับการฝึกอบรมภาวะผู้นำแต่ก็พบว่ามีอัยการจังหวัดจำนวนถึงกว่าร้อยละ 31 ที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมภาวะผู้นำเลย

อัยการจังหวัดใช้รูปแบบภาวะผู้นำทั้ง 3 แบบ โดยจะใช้ภาวะผู้นำแบบปรับเปลี่ยนและแบบ แลกเปลี่ยนในระดับเป็นประจำเหมือนกัน แต่จะใช้ภาวะผู้นำแบบปรับเปลี่ยนบ่อยครั้งกว่า ส่วนภาวะผู้นำแบบลอยตัว จะมีการใช้บ้างในระดับนานนานครั้ง แต่เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของภาวะผู้นำในแต่ละด้านกลับพบว่ามีการใช้ภาวะผู้นำการบริหารเฉพาะเมื่อการปฏิบัติไม่เป็นไปตามมาตรฐาน - เจริญ เป็นประจำบ่อยครั้งที่สุด

ผลการทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบความถี่ของการใช้ภาวะผู้นำใน 3 รูปแบบ ระหว่างอัยการจังหวัดที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในตำแหน่งอัยการจังหวัด และประสบการณ์จากการเข้ารับการฝึกอบรมภาวะ ผู้นำแตกต่างกัน พบว่า อัยการจังหวัดที่ผ่านการฝึกอบรมภาวะผู้นำใช้ภาวะผู้นำแบบปรับเปลี่ยนโดยรวมสูงกว่าผู้ที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม แต่จะใช้ภาวะผู้นำแบบลอยตัวต่ำกว่าผู้ที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่พบต่อมาก็คือ อัยการจังหวัดที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง 2 ปี จะใช้ภาวะผู้นำแบบปรับเปลี่ยนโดยรวมน้อยกว่าผู้ที่อยู่ในตำแหน่ง 3 ปี และ 5 ปี ส่วน เพศ อายุ และระดับการศึกษา พบว่าไม่มีผลต่อการใช้ภาวะผู้นำที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยบ่งชี้ว่าสำนักงานอัยการสูงสุดไม่ให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมภาวะผู้นำให้กับพนักงานอัยการผู้ที่จะต้องไปดำรงตำแหน่งอัยการจังหวัด จึงควรจะต้องจัดให้มีการฝึกอบรมภาวะผู้นำแบบ ปรับเปลี่ยนให้กับพนักงานอัยการทุกคน นอกจากนี้ผู้วิจัยเสนอให้มีการจัดระบบที่ปรึกษา และควรสร้างพนักงานอัยการให้เป็นทั้งนักปฏิบัติการและนักวิชาการพร้อมกันไป โดยสนับสนุนให้ได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ท้ายสุดผู้วิจัยเสนอให้ยกเลิกระเบียบที่จำกัดอำนาจของอัยการจังหวัด

Independent Study Title	Leadership of Provincial Chief Public Prosecutors
Author	Mr. Preecha Cheaupalakit
Degree	Master of Arts (Political Science)
Independent Study Advisor	Lecturer Dr. Jantana Suttijaree

Abstract

There were three purposes of this study: 1) To determine the leadership styles of the provincial chief public prosecutors in practice; namely, transformational, transactional and Laissez-Faire leadership styles. 2) To investigate whether differences in leadership styles occurred among the prosecutors by sex, age, level of education, year in the position, and leadership-training courses attended. 3) To recommend future leadership-training curricular preparation to the Office of the Attorney General.

The target population of 482 provincial public prosecutors included those previously working as provincial chief public prosecutors whom are currently working at the Office of the Attorney General. A simple random technique was used to obtain a sample of 220 prosecutors. Respondents returned rate was 82.73% (182 set of questionnaires). Statistic Package for Social Science (SPSS) was run to analyze the data: 1) Mean was used to identify the styles practiced by these prosecutors. 2) One-way ANOVA was employed to examine if any significant differences in leadership styles existed. 3) A content analysis procedure was utilized to analyze comments and suggestions derived from open-ended questions.

A set of 2 surveys used in this study consisted of Demographic and the Leadership Style questionnaires. The three styles of leadership were transformational, transactional, and laissez-faire. The researcher developed the leadership style questionnaire based upon Bass and Avolio's Multifactor Leadership Questionnaire.

This study illustrated an overall of the demographic profile of the provincial chief public prosecutors as follows: Every single one of them was over 40 years old. Most of them were male and had earned a bachelor degree. A majority of them indicated having a primary role model but no mentor. Although a greater number of the public prosecutors revealed attending at least one formal leadership training course, over 31 percent of them admitted to attending no courses.

The findings revealed that the prosecutors displayed all of the three styles of leadership. Although, they practiced both transformational and transactional strategies frequently, the occurrence of relying on transformational style, however, was higher. On the contrary, the prosecutors practiced laissez-faire leadership style only on rare occasions.

The results from a One-Way ANOVA testing indicated that the prosecutors with leadership training experience displayed transformational leadership approach significantly higher and at the same time practiced laissez-faire leadership mode less than those with no training experience. Other significant differences were found among those with different years in the position. The prosecutors with 2 years of experience were found to be less transformational oriented than those with 3 and 5 years of experience. No other significant differences were found when testing by sex, age, and level of education.

The results of this study clearly indicate that the Office of the Attorney General has overlooked the importance of providing leadership training courses for those who are promoted to work as provincial chief public prosecutors. The researcher suggests that every single public prosecutor should have an opportunity to experience transformational leadership training. The researcher also recommends that the Office of the Attorney General should implement mentorship programs as well as encourage public prosecutors to pursue higher degrees. Finally, the researcher asserts that regulations limiting authority of the provincial chief public prosecutors should be withdrawn.